

Hierbij ontvangt u het oktobernummer van de digitale nieuwsbrief van de Historische Vereniging Oud Leiden. In deze nieuwsbrief onder andere de agenda voor de maanden oktober en november, een van de interviews van de Stem van Leiden, de foto's die deze maand op de Leidse historische kalender te zien zijn, aandacht voor een van de vele geveltekens die Leiden rijk is en een mooie afbeelding uit de Beeldbank.

Kijk voor meer informatie over de Historische Vereniging Oud Leiden en haar activiteiten op www.oudleiden.nl.

[View this email in your browser](#)



**Nieuwsbrief van de Historische Vereniging Oud Leiden
Oktober 2018**

Agenda oktober/november

'LEIDSE COLLECTIES'

Weekend van de Leidse geschiedenis

1, 2 EN 3 NOVEMBER 2018

PROGRAMMA

P.J. Bloklezing
 Historische Vereniging Oud Leiden i.s.m.
 Universiteit Leiden en Leidsch Dagblad
 Prof. Ruurd Halbertsma 'Een brandpunt van gederfheid'
 Over de oprichting van het Rijksmuseum van Oudheden

Donderdag 1 november, 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)
 - Auditeergebouw, Rapenburg 73, Klein Auditorium
 - Toegang gratis

Symposium 'Leidse collecties'
 Stichting Historisch Leiden
 i.s.m. Historische Vereniging Oud Leiden
 Dagvoorzitter prof. Dick de Boer

Vrijdag 2 november, 14.00 uur (zaal open 13.30 uur)
 - Rijksmuseum Boerhaave, Lange Stet Agnietenstraat 10
 - De toegang tot het symposium is gratis, voor de toegang tot het museum is een geldig toegangsbewijs nodig

116de Diesviering
 Historische Vereniging Oud Leiden
 Dieslezing door drs. Jef Schaaps, 'Het Leidse Prentenkabinet, een 300-jarige instelling in de moderne tijd'
 Presentatie van het Leidse Jaarboekje 2018 en de Historische kalender 2019

Na het officiële gedeelte is het Jaarboekje op te halen op vertoon van de HVOL-lidmaatschapspas. Ook is er gelegenheid om de nieuwe historische kalender aan te schaffen en worden er oude Jaarboekjes en andere tweedehands boeken over de geschiedenis van Leiden verkocht. Daarnaast presenteren diverse commissies, werkgroepen en bedrijven leden van de vereniging hun activiteiten.

Zaterdag 3 november, 10.30 uur (kerk open 10.00 uur)
 - Hingelender of St. Pancraskerk, Nieuwstraat 20
 - Toegang alleen voor HVOL-leden





www.oudleiden.nl

Zondag 7 oktober 2018

HVOL-excursie 'Leidse bruggen bekenen kleur'

Prijs: (Duo)leden 14 euro, introducees 17 euro.

Opstapplaats: City Hall, Stadhuisplein.

Aanvang: 10.00 uur.

[Informatie](#)

Zondag 7 oktober 2018

Rondleiding begraafplaats Groenesteeg 'Predikanten'

Plaats: Begraafplaats Groenesteeg, Groenesteeg 126.

Aanvang: 14.00 uur.

[Informatie](#)

Dinsdag 16 oktober 2018

Lezing door John Rutte met als onderwerp 'Persoonsbewijzen en stamkaarten WOII'.

Plaats: Scheppingskerk, Van Poelgeestlaan 2. Leiderdorp.

Aanvang: 20.00 uur.

Toegang: gratis.

[Informatie](#)

Deze lezing wordt georganiseerd door de Genealogische Vereniging, afdeling Rijnland. HVOL-leden zijn van harte welkom.

Woensdag 17 oktober 2018

Symposium 'De rol van het Leidse water', met bekendmaking van de winnaars van de fotowedstrijd 'De schoonheid van het Leidse water'.

Plaats: Marekerk, Lange Mare 28.

Aanvang: **13.00 uur** (in Oud Leiden Nieuws is abusievelijk een begintijd van 13.30 uur vermeld).

Toegang: gratis, vooraf aanmelden verplicht.

[Informatie](#)

Dit symposium wordt georganiseerd door Het Waterambacht Leiden. HVOL-leden zijn van harte welkom.

Donderdag 1 november 2018

P.J. Bloklezing door prof. dr. Ruurd Halbertsma 'Een brandpunt van geleerdheid'.

Plaats: Academiegebouw, Klein Auditorium, Rapenburg 73.

Aanvang: 20.00 uur, zaal open 19.30 uur.

Toegang: gratis.

[Informatie](#)

Deze lezing wordt georganiseerd in samenwerking met de Universiteit Leiden en het Leidsch Dagblad.

Vrijdag 2 november 2018

Symposium 'Leidse collecties'.

Plaats: Rijksmuseum Boerhaave, Lange Sint Agnietenstraat 10.

Aanvang: 14.00 uur, zaal open 13.30 uur.

Toegang: gratis; voor de entree tot het museum is een geldig toegangsbewijs nodig.

[Informatie](#)

Deze lezing wordt georganiseerd in samenwerking met de Stichting Historisch Leiden.

Zaterdag 3 november 2018

Diesviering HVOL, met presentatie Leids Jaarboekje 2018 en Historische kalender 2019.

Plaats: Hooglandse Kerk, Nieuwstraat 20.

Aanvang: 10.30 uur, kerk open 10.00 uur.

Toegang uitsluitend voor leden van de HVOL.

[Informatie](#)

De diesviering is uitsluitend toegankelijk voor HVOL-leden.

Dinsdag 20 november 2018

Lezing door mw. Bons met als onderwerp 'Militaire voorouders vanaf de Franse tijd tot nu'.

Plaats: Scheppingskerk, Van Poelgeestlaan 2. Leiderdorp.

Aanvang: 20.00 uur.

Toegang: gratis.

[Informatie](#)

Deze lezing wordt georganiseerd door de Genealogische Vereniging, afdeling Rijnland. HVOL-leden zijn van harte welkom.

Rens Heruer, De Leidse kermis



De kermis en 3 oktober zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Je hebt geen Leidens Ontzet gevierd zonder op de kermis te zijn geweest. Het boek geeft in woord en beeld de geschiedenis van de Leidse kermis weer.

Winkelprijs: 22,50 euro. HVOL-ledenprijs: 20,00 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Een afbeelding uit de Beeldbank: Herman Krebbers in de Stadsgehoorzaal



Het Residentie-orkest vierde in 1958 een drievoudig jubileum: Herman Krebbers en Theo Olof waren beiden 25 jaar solist en werkten 20 jaar samen. Bovendien vierde ook Willem van Otterloo zijn zilveren jubileum. Op 9 oktober startte het orkest het muziekseizoen in de Stadsgehoorzaal in Leiden. Daarna werden de jubilarissen door de burgemeester in het zonnetje gezet. Op de foto van Bram van Vliet overhandigt burgemeester Van Kinschot een geschenk aan Herman Krebbers.

Voor meer afbeeldingen uit de Beeldbank, klik [hier](#).

Auteursrechten en Genealogie bij de Beeldbank

De foto's van de Beeldbank van de HVOL zijn al enige maanden niet meer te raadplegen. De oorzaak ligt in een gerechtelijk proces dat handelt over auteursrechten. Ter voorkoming van andere claims m.b.t. de auteursrechten heeft ELO de eigen foto's en die van de HVOL 'op zwart gezet'.

Naar aanleiding hiervan heeft de Beeldbank geconstateerd dat er een professioneringsslag nodig is. Van elke fotograaf waarvan we foto's in bezit hebben en voor de zogeheten 'verweesde' werken moeten we voldoende weten alvorens de foto's publiek kunnen worden gemaakt. Daarvoor moeten er gegevens boven water komen over het leven van de fotografen en hun rechtsopvolgers. Dit speurwerk is vooral van genealogische aard. Had de fotograaf kinderen? Waar zijn die te vinden? De Beeldbankorganisatie is nu op zoek naar mensen die het een uitdaging vinden om zich te richten op de genealogie van fotografen. Hebt u enige ervaring met genealogisch onderzoek? Kunt u ons helpen de inhaalslag te maken? Denk ook eens aan mensen in uw omgeving die zich eerder met genealogie hebben bezig gehouden. Het kan voor hen een aardige uitbreiding van kennis met zich meebrengen, want er komen nieuwe bronnen en methoden beschikbaar. De vrijwilligers die zich aanmelden krijgen bij de start uiteraard begeleiding. Informatie en aanmelden bij Hans van Ulden (hansvanulden@gmail.com).



Omdat twee leden er aan het eind van het jaar hun toegestane termijn in de commissie op hebben zitten, zoekt de excursiecommissie nieuwe leden. Wie het leuk lijkt om mee te werken aan het organiseren van de excursies voor de leden van onze vereniging, wordt van harte uitgenodigd om te reageren!

Lees meer

Foto: De Bibliotheca Thysiana op het Rapenburg, een excursie die recentelijk dicht bij huis werd georganiseerd.

De Stem van Leiden Ik ben er tevreden mee, het kon niet anders



Mevrouw H. is in 1927 in Beverwijk geboren en via Wageningen, Amersfoort en Nijmegen op haar negende jaar met het gezin in Leiden terechtgekomen. De stad waar haar ouders zijn getrouwd en hun eerste woning hadden. Ze kwamen op een bovenhuis in de Hoefstraat terecht. De moeder van mevrouw H. was Leidse. Haar vader vond het wonen in de stad een ramp, want hij kwam uit de bossen van Gelderland. Hij was als sigarenmaker opgeleid in de fabriek van zijn oom en deed dat werk ook in Leiden, bij de firma Wijtenburg aan de Zijlsingel, tegenover de Meelfabriek.

Lees meer

Afbeelding: Sigarenfabriek Wijtenburg (collectie ELO).

**Gevelteken van de maand oktober
Mineraalwaterfabriek en Bierbottelarij, Apothekersdijk 12**



Aan de gevel van een zo te zien vrij oud pand aan de Apotheekersdijk 12 is een bord bevestigd met de tekst: MINERAALWATERFABRIEK EN BIERHANDEL 1905-1972. Dit bord is van marmerglas en vervaardigd door de Stichtse Glashandel Leiden. Het herinnert aan een bedrijf dat opgericht werd door Hendrikus Hoppenbrouwer, die een klein bedrijfje in een keldertje aan het Kort Rapenburg overnam. Dat groeide en al snel week hij uit naar Middelweg 13. Blijkens een advertentie in het Leidsch Dagblad van 29 november 1912 verplaatste hij, zijnde mineraalwaterfabrikant en bierhandelaar, zijn bedrijf wegens uitbreiding naar Apotheekersdijk 12.

Lees meer

Afbeelding: De voorgevel van het pand aan de Apothekersdijk 12 (foto: Dik Kompier).

Nieuwe postzegel 'Leidse hofjes'



Op 17 september verscheen de derde postzegel uit de reeks 'Leidse hofjes' van Frans Hemelop. Deze zegel toont de toegangspoort met bovengelegen regentenkamer van het Jean Pesijnhof aan de Kloksteeg, geflankeerd door de portretten van Jean Pesijn en Marie de Lannoy.

Lees meer

Historische kalender 2018 - oktober

Passerende stadstrams op de Hogewoerd, omstreeks 1960



Nadat de paardentram in september 1911 was vervangen door elektrische exemplaren, werd de stadslijn die vanaf het station kwam, vanaf de Plantage doorgetrokken naar de Hoge Rijndijk, tot bij de Wilhelminabrug. Bovendien kreeg hij grotendeels een dubbel spoor en werden er vaste halteplaatsen aangelegd. Vanaf 1924 werd de lijn onderdeel van het netwerk van de Blauwe Tram en vier jaar later werd de



Op de afbeelding passeren de trams 514 en 516 elkaar op de Hogewoerd, omstreeks 1960. Oorspronkelijk reden hier de kleinere stadstrams van de 300-serie. Maar omdat deze tramstellen nogal slijtagegevoelig waren, werden ze eind jaren 50 vervangen door de grotere trams van de 500-serie. Dit leverde regelmatig gevaarlijke situaties op, want ook het gewone dagelijkse verkeer gebruikte de straat. Bovendien waren de stoepen smal, zodat de voetgangers ook maar weinig ruimte hadden.

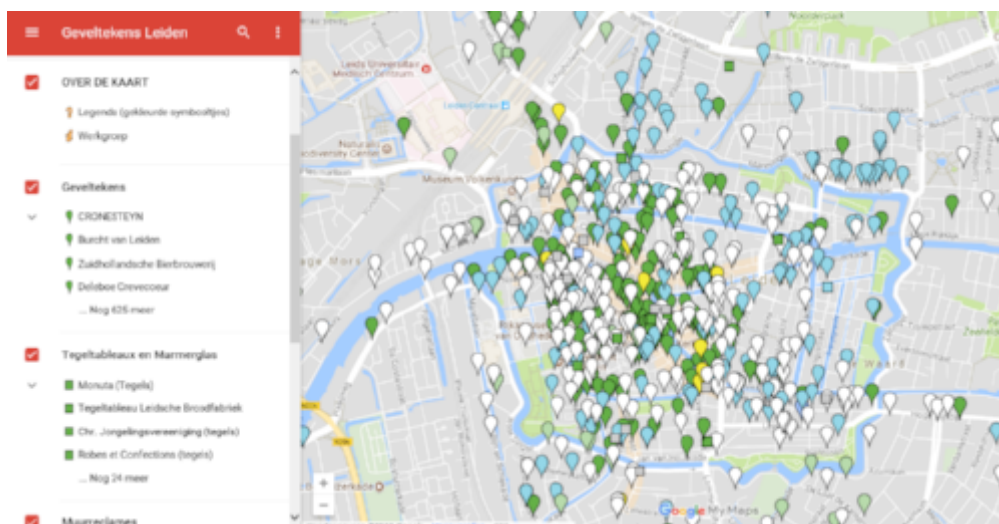
route vanaf het station verlengd tot aan
Endegeest in Oegstgeest.

YouTube: Leidens ontzet (1948)



Ook in 1948 werd het Ontzet van Leiden uitbundig gevierd.

Werkgroep geveltekens zoekt een nieuwe gegevensbeheerder



Al vanaf de oprichting van de werkgroep Geveltekens, nu alweer zes jaar geleden, was Hans de Sterke de man van de techniek. Binnen de werkgroep

zette hij zich in voor zorgvuldige omgang met de foto's van en de bijbehorende informatie over de geveltekens waarmee de werkgroep zich bezighoudt. Een groot deel hiervan is te vinden op de [ELO-website](#), waar de werkgroep haar materiaal heeft ondergebracht, maar ook op de [HVOL-website](#) is veel informatie beschikbaar.

Hans heeft zeer veel technisch werk verzet binnen de werkgroep en dat ook altijd met veel plezier gedaan, maar hij vindt het nu tijd worden voor een andere uitdaging binnen de vereniging. De werkgroep Geveltekens zoekt daarom een opvolger voor Hans, die overigens niet direct stopt, maar graag zijn nieuwe opvolger voor 1 oktober van dit jaar wil inwerken.

Dus zoekt de werkgroep Geveltekens als opvolger van Hans iemand die affiniteit heeft met fotografie en gegevens- en websitebeheer. Belangstelling voor deze functie? Stuur dan een mail naar geveltekens@oudleiden.nl.

Erfgoed Leiden Vondst van de Week Filmbeelden van Einstein, Ehrenfest en Lorentz



De zwart-wit filmbeelden tonen een lange stoet hooggeleerde heren in toga bij het Academieggebouw en de Pieterskerk. Onder hen drie wereldberoemde natuurkundigen: Albert Einstein, Paul Ehrenfest en Hendrik Lorentz. Zij wonen in 1925 de uitreiking bij van een eredoctoraat aan koningin Wilhelmina. De [film](#) is herontdekt in het filmarchief van Erfgoed Leiden. Hij laat zien dat Leiden destijds een ontmoetingsplaats was voor toonaangevende wetenschappers uit de hele wereld.

Lees meer

Afbeelding: Hendrik Lorentz (links) is een van de hoogleraren in de stoet..

Verkrijgbaar via de HVOL

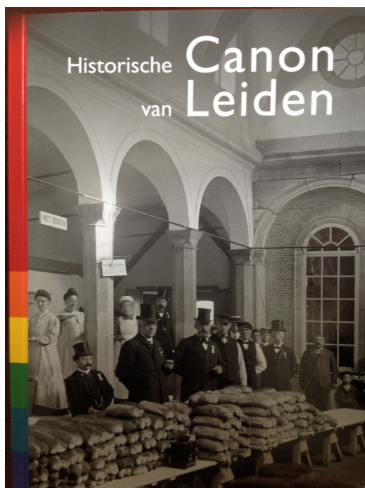
De onderstaande artikelen zijn verkrijgbaar bij de HVOL. Belangstelling? Stuur een mail naar promotie@oudleiden.nl en wij zetten het voor u klaar.

Cadeaulidmaatschap

Maak iemand voor een jaar lid van onze vereniging. Het nieuwe lid kan na dat jaar beslissen of hij/zij het lidmaatschap zelf wil voortzetten.

Prijs: 20 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.



Historische Canon van Leiden

Leiden heeft een rijke geschiedenis. De Historische Canon van Leiden doet in kort bestek de hoofdlijnen van de geschiedenis van Leiden en de hoogte- en dieptepunten daarin, uit de doeken. Het is basiskennis over de stad die iedere bewoner en bezoeker van Leiden eigenlijk zou moeten (willen) hebben.

Het boek is zowel in een Nederlandstalige als in een Engelstalige versie beschikbaar, ideaal voor uw buitenlandse familieleden en vrienden!

Winkelprijs: 15,00 euro. HVOL-ledenprijs: 12,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.



R. van Maanen (red.), Leiden, Geschiedenis van een Hollandse Stad (4 delen)

Aan het begin van de twintigste eeuw beschreef de Leidse hoogleraar P.J. Blok in vier delen de geschiedenis van Leiden. Een eeuw later werpen nieuwe kennis en inzichten, moderne onderzoekstechnieken en eigentijdse vragen een nieuw licht op de Leidse geschiedenis. Deze wordt beschreven in het vierdelige werk Leiden. De geschiedenis van een Hollandse stad.

Een team van redacteurs en auteurs heeft een wetenschappelijk verantwoord werk tot stand gebracht, geschreven voor een in de Leidse geschiedenis geïnteresseerd publiek.

Winkelprijs: 180 euro, HVOL-ledenprijs: 100 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.



Cor Smit, Tuinstad-Staalwijk, Van tuinen tot stadswijk

De geschiedenis van het gebied ten zuiden van de singels, dat zich in de eerste decennia van de vorige eeuw van een landelijk gebied met weilanden, groente- en siertuinen en bloemenkwekerijen ontwikkelde tot een echte Leidse stadswijk. Met tal van oude foto's en prentbriefkaarten.

Winkelprijs 14,50 euro. HVOL-ledenprijs: 12,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.



Leids Jaarboekje

Oude nummers van het bekende jaarboekje. Onze voorraad wordt regelmatig aangevuld.

Prijs: 1 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

A.D. van Berge Henegouwen en J.A. van Doorn-Beersma (ed.),

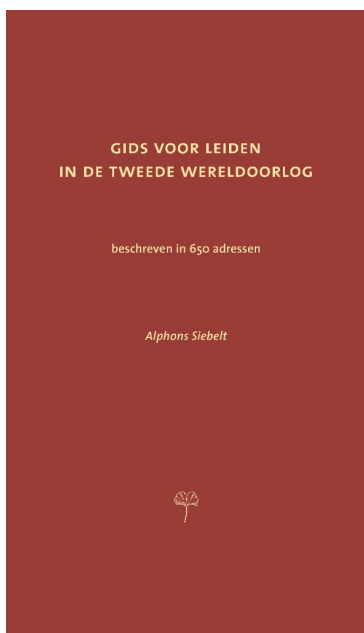
Oorlogsdagboek van Han de Wilde
1940-1945

In 2015 verscheen een uniek boek over de bezettingsperiode in Leiden, het oorlogsdagboek van Han de Wilde. De Wilde was eigenaar van een manufacturen- en beddenzaak in de Breestraat, maar misschien bekender nog wel als bestuurslid van de 3

October Vereniging. De Wilde schreef zijn dagboek in 12 schoolschriften, die worden bewaard bij Erfgoed Leiden e.o. Het boek geeft een goed beeld van het verloop van de oorlogshandelingen en het dagelijks leven van de Leidenaren onder nazistisch regime.

Prijs: 15 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.



Alphons Siebelt, Gids voor Leiden in de Tweede Wereldoorlog

Deze gids bevat ongeveer 650 adressen van woonhuizen en andere gebouwen in Leiden en Oegstgeest met een toelichting over de bijbehorende gebeurtenissen in oorlogstijd. De toegevoegde informatie is bijzonder gevarieerd, zodat een goed beeld ontstaat van de gevolgen van de oorlog voor de stad en zijn bewoners op verschillende gebieden. Ook worden alle oorlogsmonumenten vermeld.

Prijs: 10 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

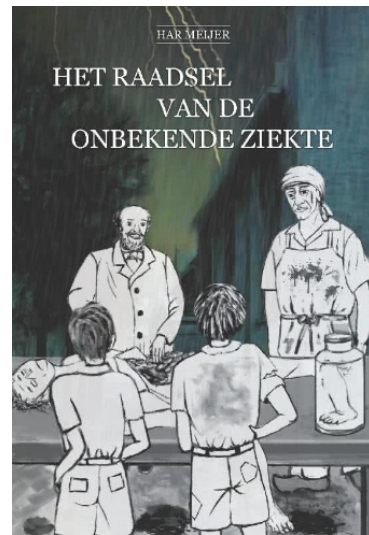
Har Meijer, Het raadsel van de geheimzinnige ziekte

Wanneer in 1832 een onbekende ziekte Leiden binnenvalt, weet stadsgeneesheer Jan van Outeren absoluut niet hoe hij zijn doodzieke patiënten beter moet maken. Hij doet een aderlating, geeft pillen en drankjes, maar niets helpt. Zijn zoon Japie en zijn

vriendje Isaac spelen een belangrijke rol in de zoektocht naar de oorzaak van de ziekte.
Met een informatieve wandeling door het centrum langs de locaties van het boek.

Winkelprijs: 12,50 euro. HVOL-ledenprijs: 5,00 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

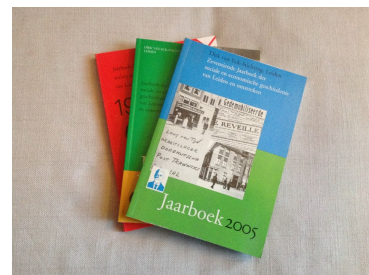


Jaarboek der sociale en economische geschiedenis van Leiden en omstreken

Aanwezige jaargangen: 1989, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007/2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013.

Prijs: 1 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.





Rens Heruer, *De Leidse kermis, een zaak van formaat*

De kermis en 3 oktober zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Je hebt geen Leidens Ontzet gevierd zonder op de kermis te zijn geweest. Het boek geeft in woord en beeld de geschiedenis van de Leidse kermis weer.

Winkelprijs: 22,50 euro. HVOL-ledenprijs: 20,00 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

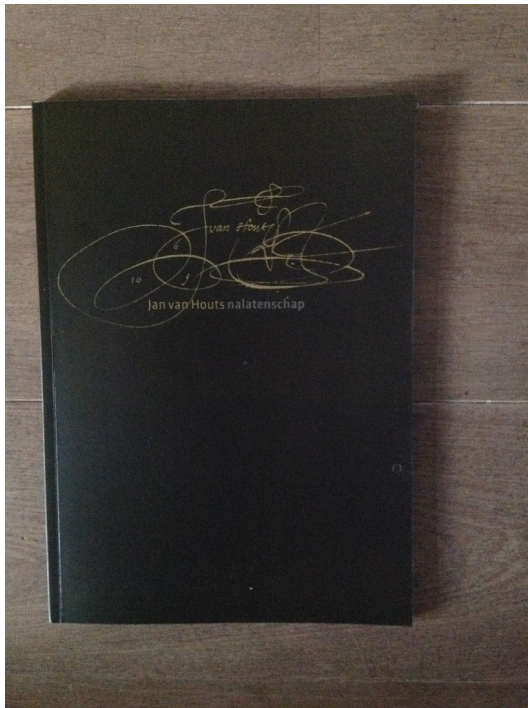
Jacques Meerman, *Kleine geschiedenis van de hutspot*

Het is misschien wel het bekendste Nederlandse gerecht: hutspot. Niemand weet wat de oorspronkelijke ingrediënten waren. Volgens sommigen zaten er pastinaken in, volgens anderen gember en volgens wéér anderen vis. Hoe dan ook, het gerecht is onlosmakelijk verbonden met het Leids Ontzet van 1574 en dus met de Nederlandse vrijheidsoorlog. De *Kleine geschiedenis van de hutspot* laat zien hoe de culinaire en sociaal-politieke geschiedenis met elkaar verknoopt zijn.



Winkelprijs 14,95 euro. HVOL-ledenprijs: 12,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.



Karel Bostoën, Jan van Houts nalatenschap

Wat wilde stadssecretaris Jan van Hout (1542-1609) dat er na zijn dood met zijn geld en goederen gebeurde? En wat lag en stond er allemaal in zijn huis aan de Nonnensteeg toen hij overleed? De uitgave *Jan van Houts nalatenschap* maakt geeft hierop antwoord. Een heldere inleiding, foto's van het document, een diplomatische transcriptie en een hertaling zorgen ervoor dat Van Houts laatste wil en de inventaris van zijn boedel nu voor iedereen toegankelijk zijn.

Prijs: 2,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Kees Walle, Buurthouden 1400-1795

De geschiedenis van de Leidse *gebuurten*, kleinschalige buurtorganisaties die de sociale infrastructuur van de stad vormden. Centraal stonden de burenplichten, waarvan het begraven van de doden de voornaamste was. Geen Leidenaar mocht of kon zich aan die verplichtingen onttrekken.



Prijs: 15 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.



Prentbriefkaarten

Set van 13 verschillende kaarten met afbeeldingen van de Leidse markten.

Prijs 2,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Bedrijfsleden

De onderstaande bedrijven zijn bedrijfslid van de Historische Vereniging Oud Leiden. Bent u ook een bedrijf met een warm Leids hart en met respect voor de

Leidse geschiedenis? Dan is het ondersteunen van de Historische Vereniging Oud Leiden net iets voor u. Neem contact op met promotie@oudleiden.nl en we vertellen u er alles over.

Bedrijfsleden



Rabobank



architectenburo
Veldman | Rietbroek | Smit

Alrijne Zorggroep

APEK administraties

Rijksmuseum Boerhaave

Breedveld Holding

Buik en Van der Horst, gerechtsdeurwaarders

Grandcafé De Burcht

Van Cleef Holding

Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden

Geelkerken Linskens, advocaten

Griffioen Precious Presents vof

La Gro advocaten

LEK@ makelaars en taxateurs

HBK, Belastingadviseurs & Accountants

Stichting Hofjes van de Diaconie

De Leeuw Makelaardij bv

Macropa BV

Glas- en Schilderwerken Van Muiden bv

Stichting Pieterskerk Leiden

Prima Management

Primavera Pers

Rabobank Leiden-Katwijk

Hoogheemraadschap van Rijnland

MBO Rijnland

De Ruyter de Wildt en De Vroom, advocaten

Schulpen Schuim BV

Teekens Karstens, advocaten en notarissen

Universiteit Leiden

Van der Valk Hotel Leiden

Architektenburo Veldman | Rietbroek | Smit

Museum Volkenkunde

Tandartsenpraktijk Zoeterwoudsesingel

Zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid



Holdingmaatschappij
R.H. Breedveld B.V.



de BURCHT



Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden



de waarde van ervaring



PRIMAVERA PERS



Copyright © 2018 Historische Vereniging Oud Leiden, All rights reserved.

[Gegevens wijzigen](#) | [afmelden](#)



mailchimp